

Jaarverslag van Stichting Ibhongo – 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord

Activiteiten

Publiciteit

Externe contacten

Interne organisatie

Financiën

Conclusies en aanbevelingen voor beleids- en activiteitenplan 2024.

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van Stichting Ibhongo. We willen in dit jaarverslag verantwoording afleggen over onze activiteiten in 2023.

We begonnen 2023 hoopvol en enthousiast. In de 2^e helft van 2022 hadden we een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Wilde Ganzen en onze nieuwe projectpartner Masiphumelele Creative Hub. Het nieuwe Nourished Child project, dat sinds oktober 2022 voortvarend van start had kunnen gaan, voelde spannend en verwachtingsvol

Tijdens ons bezoek aan Masiphumelele in de eerste maanden van 2023 waren we blij verrast over alle ontwikkelingen daar. Zowel bij de kinderdagverblijven, in het Nourished Child project en bij de kinderen van de Homes to Grow. Er waren ook veel vragen en we waren blij te mogen bijdragen aan de verdere ontwikkeling van vaardigheden in de diverse teams. Ook brachten we mooie plannen voor fundraising in Nederland mee terug.

De wereld was in 2023 allesbehalve rustig. De oorlog in de Oekraïne ging het 2^e jaar in, er waren grote natuurrampen, er brak een oorlog tussen Israël en Hamas uit en we ervaarden in eigen land een groot vluchtelingenprobleem met alle gevolgen en gevoelens van dien. Uiteraard heeft dit alles invloed gehad op onze mogelijkheden tot fondsenwerving. Veel aandacht ging uit naar dringende noodhulp voor getroffen mensen of naar de discussie over de vluchtelingenstroom en de consequenties ervan.

Anderzijds mochten we zelf ervaren dat mensen zich meer betrokken voelen bij concrete acties. Zeker waar we kunnen inzetten op structurele verbeteringen ter plaatse. Er is een groeiend gevoel in de samenleving dat we als mensen met elkaar verbonden zijn, hoewel het politieke klimaat anders doet vermoeden. We hebben, in 2023, de steun van onze sponsors, van fondsen en van particulieren bij onze acties, als hartverwarmend ervaren.

2023 werd daarmee een succesvol jaar. Wat is er veel werk verzet! Zowel door alle medewerkers in de projecten die we steunen als door ons zelf. Mooie veranderingen en ontwikkelingen werden zichtbaar. In dit verslag kunt U er uitgebreid over lezen.

De woorden, ideeën en daden van de "vader van Zuid-Afrika", Nelson Mandela blijven inspirerend voor het land en voor ons allemaal. Zijn uitspraken nemen we mee als eerbetoon en als inspiratiebron voor ons werk. Uitspraken die zeker in deze huidige onzekere tijd houvast geven.

"Those who are able to join hands can overcome the greatest difficulties"

"Nothing seems impossible until it is done" (N. Mandela)

Bestuur Stichting Ibhongo

I. Activiteiten

Stichting Ibhongo werd opgericht op 20 januari 2012. De statuten werden in 2022 aangepast.

In de statuten staat als doel vermeld:

De stichting heeft ten doel: het bevorderen van de geestelijke-, lichamelijke- en materiële belangen van zieke-, behoeftige- kwetsbare kinderen, kinderen welke door de overheid worden geplaatst in pleeghuizen in zuidelijk en west Afrika en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het inzamelen van gelden, het bieden van steun aan lokale organisaties welke een vergelijkbaar doel nastreven, het opzetten van projecten om hulp te bieden aan de bouw van accommodaties, woongelegenheden welke opvang kunnen bieden aan behoeftige kinderen, het aanbieden van leermiddelen, scholing, medische zorg, diensten of materiële steun aan die kinderen of hun pleegouders in de meest uitgebreide zin.

Ons beleidsplan 2022-2023 gaf richting aan waar wij als Stichting mee bezig zijn en waar wij ons in 2023 op wilden richten. In het beleidsplan staat verwoord met welke werkzaamheden we dit willen realiseren. We citeren hieronder steeds beleidsplan (cursief) en we zullen voor elk onderdeel toelichten hoe we dit in 2023 gerealiseerd hebben.

Werving van gelden (meerjarenplanning)

- *Donaties:*
Incidentele donaties mogelijk te verwachten van een aantal personen of groepen, die hun belangstelling hebben geuit voor het werk van Ibhongo. Donaties vanuit Duitsland worden nu ook mogelijk door samenwerking met een contactpersoon aldaar. Dit geldt specifiek voor het project Homes to Grow.
- *Vast donateurschap. Dit kan o.a. via een overeenkomst t.b.v. belastingaftrek.*
- *Aanvragen voor projectgeldten bij vermogensfondsen bij mogelijk nieuwe projecten.*

We hebben in 2023 opnieuw diverse incidentele donaties gehad van individuele personen. Veelal gebeurde dit naar aanleiding van een nieuwsbrief of een georganiseerde actie of evenement.

De meeste vaste donateurs uit 2022 zijn ons ook in 2023 trouw gebleven. Een aantal van hen doet dit op basis van een overeenkomst die gedurende 5 jaar loopt. Dergelijke overeenkomsten hebben voor de donateur het voordeel dat elk gedoneerd bedrag in aanmerking komt voor belastingaftrek en voor ons de zekerheid van inkomsten in een bepaalde periode.

De relatie met onze donateurs is een belangrijk aandachtspunt voor Stichting Ibhongo. We sturen periodiek een nieuwsbrief. In 2023 hebben we in de maanden april, november en december een nieuwsbrief uitgebracht.

In 2023 hebben we projectsubsidies bij de Hofstee stichting en Stichting Haëlla aangevraagd voor een nieuw project, het Nourished Child project. De Hofstee stichting heeft de gevraagde subsidie volledig toegekend. Voor dit project is ook voor 1 jaar een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Wilde Ganzen. Wilde Ganzen verhoogt daarom onze fondswerving voor dit project met 50%.

In 2023 deden we een aanvraag bij de Vincentiuswinkel voor voortzetting van ons bookbags-project op de ECD's; deze is ook toegekend.

Stichting Ibhongo deed in december 2022 mee aan een wedstrijd van Wilde Ganzen "betrek je achterban en versterk je fondsenwerving". We wonnen een 3e prijs met een geldbedrag van €4500 dat begin 2023 aan ons werd overgemaakt.

- *Jaarlijks organiseren van twee evenementen waarbij bezoekers gevraagd wordt een donatie voor de stichting te geven of waarvan het grootste deel van de kaartverkoop naar het doel gaat. (bijv. benefietdiner, concerten, tentoonstellingen). Dit kan ook in de vorm van een speciale actie, waarvan de inkomsten ten goede komen aan Ibhongo (bijv. verloting van een bepaald product, prijsvraag, veiling). Speciale acties kunnen, indien noodzakelijk, ook digitaal plaatsvinden.
We streven ernaar om, waar mogelijk, aan te kunnen sluiten bij evenementen die al door anderen worden georganiseerd.*

Evenementen in 2023:

Op 20 augustus namen we deel aan het Keistad-Fietsfestival. De organisatie van dit festival had onze stichting dit jaar geadopteerd als goed doel. Fietsers konden bij de aankoop van een fietsroute, een extra donatie doen voor onze stichting. Daarnaast waren we aanwezig met een kraam met informatie en konden kinderen bij ons tegen een kleine

vergoeding knutselen, Afrikaans geschminkt worden en onze bakfiets beschilderen. Doel was om via de kinderen de ouders te bereiken en hen te interesseren voor onze stichting. Concreet was het verzoek om ons te volgen op één van onze social media-platforms. Het was prachtig weer en we hebben ruim 70 kinderen een fijne middag bezorgd. Financieel was de opbrengst klein, maar dat was ook niet de inzet. Een eerste aanzet voor verbreding van onze achterban in een nieuwe regio is gemaakt, maar voor een echte verbreding blijft het belangrijk dat we in beeld blijven in die regio. Met ons bestuurslid ter plaatse beraden we ons op de mogelijkheden. Ook willen we in 2024 opnieuw deelnemen aan dit festival.

We hebben begin september deelgenomen aan de Art Fair in Hoeven. Germa Zeijen bood hier haar schilderijen en enkele beelden te koop aan. Daarnaast waren er ook kleine kunstwerkjes en kaarten te koop in een kraam. Doke Deiman en Ria de Jong zorgden voor extra hulp bij de kraam. Het was mooi weer en er is goed verkocht. 75% van de opbrengst heeft Germa gedoneerd aan stichting Ibhongo.

Op 1 oktober organiseerden we in de kapel van C.C. Jan van Besouw te Goirle een benefietmiddag.

Op deze middag werd zang van Vocaal Ensemble s'OTTOvoces gecombineerd met gedichten van Marieke Oostenenk. In de pauze konden Afrikaanse artikelen en ook gedichtenbundels van Marieke worden gekocht. De middag werd goed bezocht. Met aftrek van kosten voor huur en koffie waren de inkomsten geheel voor stichting Ibhongo met als doel de aanleg van het speelterrein bij Sunnydale Educare.

Acties in 2023:

De geplande statiegeldactie bij diverse filialen van Albert Heijn in Goirle en Tilburg en bij de Boerenschuur in Riel zijn slechts in beperkte mate doorgegaan in verband met landelijk beleid om bij diverse natuurrampen noodhulp te ondersteunen. Ook is er landelijk beleid om de voedselbank te ondersteunen. Omwille van deze redenen konden diverse filialen hun afspraken met ons niet nakomen. Voor 2024 zijn nieuwe afspraken gemaakt. Overigens stappen steeds meer supermarkten over op het alleen steunen van lokale doelen.

Tijdens de Goirlese kermis, eind juni 2023, organiseerden we een actie in samenwerking met Koffiebakkers, lunchroom te Goirle. De gasten konden deelnemen aan een loterij. We slaagden erin alle loten te verkopen. De opbrengst van deze actie was voor de aanleg van het speelterrein bij Sunnydale Educare.

Begin september organiseerde een van onze ambassadeurs een feest ter gelegenheid van haar 70e verjaardag. Op dat feest werd geld ingezameld voor stichting Ibhongo. Ook hierbij was het speelterrein het doel.

Gedurende het jaar besloten we geen speciale eindejaarsactie te houden omdat we al onze doelen voor 2023 hebben kunnen realiseren. In Goirle werd ook in 2023 geen kerstmarkt georganiseerd.

Doorlopende acties:

Wij zijn sinds september 2018 aangesloten bij SponsorKliks. Iedereen die stichting Ibhongo een warm hart toedraagt, kan via zijn/haar inkopen op internet onze stichting gratis sponsoren. Op onze website staat een button van SponsorKliks. Door op deze button te klikken verschijnt een overzicht van tientallen webwinkels. Elke aankoop bij een van deze bedrijven levert stichting Ibhongo een commissie op. We merken dat deze mogelijkheid steeds beter bij onze achterban in beeld komt, maar dat regelmatig herinneren belangrijk blijft. Dit doen we via sociale media en door in gesprek mensen op deze mogelijkheid te attenderen.

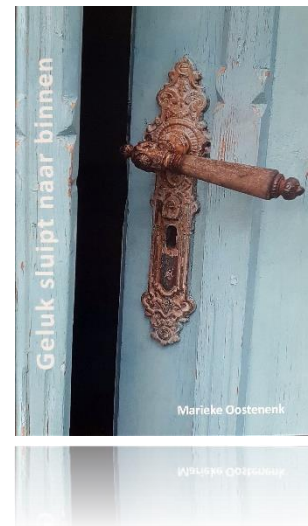
In Goirle bestaat sinds eind 2022 de mogelijkheid om deel te nemen aan Scoor voor je club. Door lokaal te kopen en te pinnen kun je een klein percentage van je inkopen sparen voor een club of vereniging die je wilt steunen. Nog maar weinig ondernemers in Goirle nemen hieraan deel. Er is in 2023 weinig animo gebleken onder de Goirlese winkeliers. We hebben besloten hier niet mee verder te gaan.

Een aantal kunstenaars stellen hun producten/diensten ter beschikking van de stichting. Bij verkoop/opdracht betaalt de stichting een vergoeding voor de materiaalkosten aan de kunstenaar.

In 2023 heeft Germa Zeijen 4 schilderijen en 1 beeld verkocht. Ook zijn nog wat kleine schilderijtjes en ansichtkaarten verkocht.

Marieke Oostenenk verkocht 5 dichtbundels, waarvan de opbrengst ten goede kwam aan stichting Ibhongo.

Van haar schilderijen ontvangt Germa 25 % van de verkoopprijs als vergoeding voor materiaalkosten. De overige 75% van het bedrag doneert ze aan de stichting. Bij beelden worden de materiaalkosten (steen, ev. sokkel) terugbetaald en doneert ze het maakloon aan de stichting.

Marieke Oostenenk en Germa Zeijen hebben kunstkaarten laten maken van hun werk, waarvan de opbrengst ook voor 50 % ten bate komt van Stichting Ibhongo.

- *Verkoop van producten uit Zuid-Afrika, bij voorkeur uit Masiphumelele zelf. Dit doen we op evenementen en speciale markten.* Dit jaar zijn er tijdens de benefietmiddag veel artikelen verkocht. Onze artikelen staan ook op onze website.

Werving van materialen

- *Bij het jaarlijks bezoek nemen we minimaal voor de kinderen van de Ibhongo klas van MasiEducare een gebreide trui mee. Dit wordt erg gewaardeerd. De afgelopen jaren ging dit in samenwerking met een breiclub uit een verzorgingshuis in Breda. Indien deze samenwerking vanwege de gezondheid van de leden niet voortgezet kan worden zal gezocht worden naar andere samenwerkingspartners.*

Begin 2023 hebben we alle 3 -4 jarigen van de Ibhongo klas weer van een fijne trui kunnen voorzien. Deze truien waren in 2022 allemaal gebreid door een 90- jarige dame uit Breda. Zij was de enige die nog over was van de groep van 6 dames die sinds 2016 voor ons breiten. Begin 2023 werd duidelijk dat de gezondheid van deze mevrouw breien niet meer toelaat.

In 2023 hebben we daarom de Actie "Houd de kinderen warm" opgezet. We vragen van deelnemers aan de actie om 1x per jaar een jongens- en 1 meisjestrui te breien. Deze actie is goed aangeslagen. Voor begin 2024 hebben we weer voldoende warme truien binnen gekregen.

Incidenteel nemen we andere (gebreide) kledingstukken mee voor andere klassen en/of andere locaties.

Er is kwalitatief goede kinderkleding gedoneerd door een groep Zuid-Afrikaanse expats uit Eindhoven. Ook een Goirlese, van origine uit Zuid-Afrika, heeft kinderkleding aan ons gedoneerd.

Een Zuid-Afrikaanse, die momenteel in Australië woont, heeft de knuffels van haar kinderen aan stichting Ibhongo gedoneerd. Ze heeft ze tijdens een bezoek aan Zuid-Afrika zelf afgegeven bij Masicorp en toen ook de Educare's bezocht. We zullen samen met Masicorp de bestemming van al deze artikelen bepalen tijdens ons bezoek van 2024.

- *Op ons verzoek worden educatieve materialen gemaakt of gedoneerd die we meenemen naar de projecten.*

In 2020 hadden de Educare's gehaakt tel -en rekenmateriaal gekregen. In 2022 is door Monique Audenaerde en Germa Zeijen een nieuwe set gemaakt omdat het materiaal in steeds meer klassen en locaties wordt gebruikt. Daarnaast doneerde Monique Audenaerde nog 10 gehaakte muizen en 23 stoffen muizen. We hebben alle materiaal voorzien van lessuggesties en tijdens ons bezoek in 2023 overgedragen. Om het materiaal te leren gebruiken, hebben we in 2023 een workshop georganiseerd voor de leidsters van de drie centra en enkele klassen bezocht tijdens het werken in hun groep ermee.

Op verzoek van ons doneerde Monique Audenaerde ook een gehaakte knuffel voor het nieuwe kind in een van de Homes to Grow. Deze lieve vlinder is begin 2023 met veel liefde door haar ontvangen

- *We streven vooral naar aanschaf van materialen ter plaatse, ook ter bevordering van de lokale economie.*

In 2023 hebben we onze voorraad artikelen, voor onze verkoop in Nederland, aangevuld.

Wij ontvingen een cash donatie tijdens ons verblijf in Zuid-Afrika. Hiermee zijn leermiddelen en materialen aangeschaft voor alle, aan het Nourished Child programma deelnemende, informele kinderdagverblijven. We hebben hiervoor de verantwoording in woord en beeld ontvangen, welke is doorgestuurd naar de betrokken sponsor.

Om het lezen en interesse in verhalen te stimuleren, werkt Masicorp samen met Book Dash. Deze Zuid-Afrikaanse uitgever maakt kleine prentenboeken in diverse Zuid-Afrikaanse talen. De kinderen van de 3 ECD-centra en van het Stay&Play programma krijgen 4x per jaar een boekje. Ook in de klassen wordt intensief met deze boekjes gewerkt. Om de toegankelijkheid van deze dunne boekjes te verbeteren, en ook het bewaren thuis beter te borgen, werden displays en Bookbags bedacht door ons. Deze laten we maken door een plaatselijk bedrijf in Masiphumelele (the Sewing Café). In 2022 zijn we met dit deelproject gestart. In 2023 zijn de Bookbags aangevuld voor de nieuwe leerlingen. Alle kinderen van de 3 Educare's hebben een Dash book ontvangen van ons.

Werkzaamheden van de Stichting

In 2023 waren de werkzaamheden in het bijzonder gericht op:

- *Structurele ondersteuning van de bestaande "Homes to Grow" m.n. via ondersteunen van het educatieve fonds op de post "skills enrichment". Ook investeren we tijdens ons jaarlijks bezoek in een uitstapje met de kinderen en een verwenmoment voor de moeders.*

Vanwege omstandigheden in Masiphumelele en een drukke agenda van de kinderen, was het dit jaar zoeken naar mogelijkheden om bij elkaar te zijn. We bezochten hun '1^e hulp te water"-lessen, cricket- en voetbaltrainingen en dansles. Ook hielpen we een keer mee met de huiswerkklas en bezochten we de kinderen in hun huis. De moeders namen we een keer mee uit voor een lunch, zodat we rustig konden kennismaken met de nieuwe pleegmoeder Bongiwe. Beide moeders waren erg open over wat hen bezighield in de zorg voor de kinderen. Ook maakten we kennis met het jongste meisje van 3 jaar, dat sinds september 2022 in het huis van moeder Joyce woont. We voelden hoe blij iedereen was om elkaar weer te zien.

Het gaat de kinderen goed, een goed scholings-en arbeidstraject blijft echter een uitdaging. Betaalbare mogelijkheden, afgestemd op kinderen die problemen hebben in hun ontwikkeling, zijn in Zuid-Afrika zeer beperkt. Het "aging-out" traject, voor de oudste twee meisjes en de oudste jongen is een spannend nieuw en ook best gecompliceerd traject: het stimuleren van zelfstandigheid in financieel opzicht, zoeken naar werk en/of een aanvullende opleiding. Op voorwaarde van werk of toelage vanwege een opleiding kunnen kinderen vanaf hun 18^e jaar nog 3 jaar in de Homes to Grow blijven wonen.

We blijven de "skills enrichment" ondersteunen.

In 2023 hebben we hiervoor geen jaarlijkse donatie gedaan omdat er een groot bedrag bleek te zijn opgespaard. Begin 2024 zullen we dit opnieuw met het bestuur van SFOT (St. Francis Outreach Trust) bekijken.

- *Incidentele ondersteuning van de bestaande "Homes to Grow" door een bijdrage aan de algemene schoolkosten of iets dat op dat moment hard nodig is. Een "verlengde arm -constructie" met sponsoren uit Duitsland via een contactpersoon aldaar.*

We zijn dit jaar gestart met een aanvullend jaarlijks budget van €300 voor een van de kinderen, vanwege de relatief dure zorg en onderwijs die ze nodig heeft. Dit jaarlijks bedrag wordt gesponsord door een van onze bestuursleden.

Sinds 2022 is met onze contactpersoon uit Duitsland en SFOT overeengekomen dat de Duitse sponsoring van de Homes to Grow via onze stichting zal verlopen. Op die manier hebben de Duitse sponsoren ook recht op belastingaftrek. Sinds 2023 storten de Duitse sponsoren rechtstreeks op de rekening van stichting Ibhongo. Wanneer meer dan €300 wordt gedoneerd ontvangt de sponsor van ons een donatiebewijs, in overeenstemming met het Duitse belastingstelsel. Als sponsoren hier zelf om verzoeken bij lagere bedragen hebben we hierover met hen contact opgenomen. Stichting Ibhongo is verantwoordelijk voor het overboeken van deze gelden naar SFOT.

- *Ondersteuning van de EDC centra MasiEducare, Chasmay Educare en Sunnydale Educare op de post "projectmaterialen".*

In 2023 hebben wij een financiële ondersteuning gegeven voor materialen voor deze 3 locaties .

We hebben tijdens ons werkbezoek een positief gevoel opgedaan over de voortgang:

Op Sunnydale Educare is in 2023 naast een klas voor 5 jarigen en een klas voor 6-jarige kinderen, ook een groep 3- en 4-jarigen gestart. Dit is het 3e kinderdagverblijf dat we met Masicorp ondersteunen. Een heuse speeltuin is aan het herrijzen op deze locatie. Het uiteindelijke doel is dat alle kinderen uit Masiphumelele op deze plek veilig kunnen spelen en hun motoriek kunnen ontwikkelen.

De workshops van 2022 hebben hun weg gevonden naar de praktijk. We hebben veel creatief vrij werk gezien in de hoogste klas van MasiEducare. Ook in de jongere groepen is meer variatie ontstaan in hoe opdrachten mogen worden uitgewerkt door de kinderen. De leidsters vertellen dat ze nu meer oog hebben voor de achtergrond van de kinderen en minder straffen bij moeilijk gedrag. We zien warme energieke leerkrachten die steviger staan. "Dit ben ik en ik kan dit". Dát stralen ze uit. Heel anders dan de bescheiden, teruggetrokken vrouwen uit de beginperiode.

De zandbakvrachtwagen, die in 2019 door Germa is bedacht, is opgeknapt en vergroot. Ook de gebouwen van Chasmay Educare en MasiEducare zijn helemaal opgeknapt. De speelplaats op MasiEducare is voorzien van 2 zandbakken met schaduwdoeken erboven. De kinderen spelen hier heel graag in.

- *Als speciaal deelproject in 2023 hebben we besloten om de uitbreiding van de speeltuin op locatie Sunnydale Educare te bekostigen (aanvulling per april 2023).*

Met onze acties en fondswerving in 2023 hebben we het streefbedrag van €5000 helemaal bij elkaar gekregen. Met dit bedrag zal het speelterrein aangevuld worden met 2 zandbakken, een geasfalteerd gedeelte om met loopfietsen, -auto's, driewielers en steps te kunnen spelen en een gedeelte met kunstgras, waarop balspelen en kleutergymactiviteiten gedaan kunnen worden. Begin december is de aanleg gestart. We hopen het kant en klaar te zien als we eind januari 2024 weer naar Zuid-Afrika gaan.

- *Voortzetting van het project Bookbags voor nieuwe leerlingen van de Educare's.*

Voor de kinderen van MasiEducare, Chasmay Educare en Sunnydale Educare zijn we het project "Bookbags" gestart in 2022. De kinderen van deze centra en van het Stay&Play project krijgen 4 keer per jaar een Dash Book. (kleine voorleesboekjes). We hebben een structuur bedacht om deze boekjes thuis te bewaren en toegankelijker te maken in de klas. De kinderen krijgen een tasje (Bookbag). Voor de hoogste klassen van de ECD's en in het Stay&Play lokaal zijn displays gemaakt. Via de displays zijn de boekjes toegankelijker en beter zichtbaar voor kinderen en leidsters. In 2023 hebben we één ronde boekjes bekostigd en ook de tasjes voor de nieuwe leerlingen van de drie centra.

- *Ondersteunen van de Stay&Play Hub op de posten projectmaterialen en gezonde voeding.*

Masiphumelele kent zo'n 4000 kinderen in de leeftijd van 0-6 jaar. Ondanks de positieve ontwikkelingen in Masiphumelele zijn er toch nog veel kinderen die geen, of een slecht, kinderdagverblijf bezoeken. Zo'n crèche varieert van een stenen woonhuis tot een shack, waar, in een beperkte ruimte, tot wel veertig kinderen opgevangen worden.

Door het Stay&Play-project kunnen jonge kinderen, die dergelijke informele crèches bezoeken, profiteren van gestructureerde spelactiviteiten om in hun sociale, cognitieve en emotionele ontwikkeling te groeien.

Naast het bieden van ontwikkelingskansen aan de kinderen uit genoemde 'informele' dagverblijven, legt dit project nadruk op het proces bij de leidsters van deze crèches. Via een uitnodigende en laagdrempelige aanpak werken de leidsters aan hun eigen ontwikkeling. Workshops voor leidsters, crèche-eigenaren en ouders zijn aan het aanbod toegevoegd.

Stichting Ibhongo is sinds 2019 betrokken bij het Stay&Play project en in 2021 heeft vooral de ontwikkeling van een Creative Hub (een ondersteuningscentrum voor kinderen, leidsters en ouders van informele crèches) centraal gestaan. Nadat de structuur voor een Creative Hub in 2021 is ontwikkeld en gerealiseerd, heeft Stichting Ibhongo het "Stay&Play"-project als project afgesloten. Stay&Play gaat verder als structureel programma. Vanaf 2022 is afgesproken dat St. Ibhongo dit programma jaarlijks met een vast bedrag of een bepaalde post van de begroting ondersteunt.

In 2023 hebben we financieel ondersteund in de materiaalkosten en in de kosten van een gezonde snack voor alle kinderen tijdens de Play&Stay sessies.

Inhoudelijke ontwikkelingen in 2023:

Er is voor gekozen om dit programma, na de schade die het opliep tijdens corona en het vertrek van twee medewerkers, eerst weer goed in de steigers te zetten. Er werken nu twee nieuwe leerkrachten in het Stay&Play programma. Informele crèches worden door hen actief bezocht en per crèche wordt ingeschat welke ondersteuning men nodig heeft. Op die basis wordt de deelname ingepland. De lengte van deelname varieert van 8 tot 16 weken per jaar. Er is gekozen voor 1 groep per dag en een focus op activiteiten met de kinderen. De leidster van de informele crèche krijgt vanaf de start een rol en wordt gecoacht "on the job". Aan het eind van de deelname ontvangt de crèche een "toolkit" met materialen en een bezoek met coaching op locatie. Mogelijk worden op termijn weer workshops voor leidsters georganiseerd voor degenen die zich verder willen ontwikkelen. Het programma heeft in 2023 gedraaid volgens afspraak en is goed bezocht. We hopen tijdens ons werkbezoek in 2024 te horen of er nieuwe ontwikkelingen in dit programma zullen plaatsvinden.

In de middag is het team van Stay&Play een Aftercare gestart voor kinderen van grade 1 t/m 3 van de Primary school. De opzet hiervan is vergelijkbaar met wat wij kennen als BSO. De prijs daarvan is lager dan de BSO die de meeste basisscholen buiten Masiphumelele aanbieden. Voorwaarde is dat het gezin in Masi woont, ook al volgen de kinderen een basisschool buiten Masi. Op dit moment vangen zij slechts 3 kinderen op. De Aftercare moet nog meer bekendheid krijgen. Er is plaats voor 20 kinderen. In de loop van 2023 is slechts heel bescheiden gebruik gemaakt van de Aftercare. Meer PR is voor dit aanbod duidelijk nodig. We wachten de verdere plannen van Masicorp af.

Stay& Play/Aftercare heeft vanaf november 2023 een prachtige nieuwe plek gekregen in het gerenoveerde bijgebouw op Sunnydale Educare.

- *Naar aanleiding van bezoek aan Zuid-Afrika en een ondersteuningsverzoek van Masiphumelele Creative Hub voor het Nourished Child project dat zij willen gaan starten: We adopteren de kosten voor een ambassadeur en zullen onderzoeken of we voor dit project een samenwerking met Wilde Ganzen kunnen aangaan. Zo ja, dan zullen we de kosten van dit project voor 1 jaar gaan werven via acties en fondsaanvragen. Wanneer het project naar wens verloopt zullen we ook onderzoeken op welke wijze we het project in 2023 kunnen ondersteunen. (aanvulling april 2022)*

De inwoners van Masiphumelele willen meer kennis over gezond voedsel en hulp bij de acties die daarbij nodig zijn. De aanleiding hiervoor was een gezamenlijke studie naar de voedselstromen van de Universiteit van Kaapstad, de Universiteit van Stellenbosch en de City University Londen in verarmde gemeenschappen. De reden voor Masiphumelele om aan dit onderzoek mee te doen was de ervaren kwetsbaarheid gedurende de Covid-pandemie. Ergens leefde het gevoel dat de gezondheid sneller in gevaar was vanwege problemen in de voedselvoorziening. Uit onderzoek en gemeenschapsworkshops kwam zeer nadrukkelijk naar voren dat de gemeenschap een kernteam van 6 jeugd ambassadeurs nodig heeft. Deze ambassadeurs worden getraind en gaan aan de slag om in de gemeenschap van Masiphumelele meer bewustwording omtrent gezonde voeding te creëren. Vanuit deze bewustwording wordt samen met de inwoners van Masiphumelele nagedacht welke andere keuzes ze omtrent voeding kunnen maken en welke veranderingen en acties daarbij nodig zijn. Dit zal de basis vormen van het Nourished Child-project.

Het accent van het project ligt op het verbeteren van de voeding van jonge kinderen tot en met de middelbare school leeftijd. De periode van de eerste duizend dagen (van zwangerschap tot 3 jaar) is daarbij in het bijzonder een focus. Het uiteindelijke doel is dat kinderen beter groeien, hun hersenen zich goed ontwikkelen, ze een gezond gewicht ontwikkelen, ze minder vatbaar zijn voor ziekten, ze beter kunnen leren op school en minder concentratie- en gedragsproblemen ontwikkelen.

De samenwerking met Wilde Ganzen voor dit project werd in september 2022 bekrachtigd.

Door een aanvraag bij de Hofstee stichting, en onze eigen georganiseerde roeibenefiet in 2022 kregen we het benodigde bedrag bij elkaar dat, met de 50% opslag van Wilde Ganzen, de hele projectbegroting van 10 oktober 2022 tot 10 oktober 2023 heeft gedekt. We hebben naar Wilde Ganzen verantwoording afgelegd in woord en ook financieel en tevens een voortzetting van de samenwerking op dit project aangevraagd voor 2024.

Inhoudelijke ontwikkelingen en ervaringen in 2023:

Dit project en het team waren nieuw voor ons. Omdat we in dit project samenwerken met Wilde Ganzen, zijn wij de coach en niet de aanstuurders van het project. De aansturing moet vanuit MasiCreativeHub gebeuren.

Voor MasiCreativeHub is het nieuw om op deze wijze een project uit te voeren. Planmatig, met betaalde medewerkers en met sponsors voor het hele traject. Eerder deden ze meer activiteiten met vrijwilligers, waarvoor vooral materiaal wordt gesponsord.

Ook de inhoud van het project is minder op onze leest geschoeid dan de thema's onderwijs en zorg. Hoewel de huidige activiteiten van de ambassadeurs dicht liggen bij educatie. Zij verzorgen immers lessen over gezonde voeding aan de kinderen van de informele crèches en in Grade R en grade 1 van de lokale basisschool. Ook geven ze voorlichting aan volwassenen op de kliniek en bij de ouderenclubs.

Tijdens ons verblijf, begin 2023, was het voor ons vooral belangrijk om goed contact te maken met dit team, om ze te kunnen ondersteunen op een voor hen goede, niet bedreigende manier. Met een nieuwsgierig gevoel zijn we eraan begonnen. Gelukkig was er al snel een open contact naar ons. Dit voelt heel belangrijk in onze samenwerking met hen.

Het team is goed ontvangen door de inwoners van Masi. Ze spreken hun taal, leven in dezelfde omstandigheden en zijn onafhankelijk van instanties. De mensen voelen zich veilig om met hun vragen en problemen te komen.

We gingen met de ambassadeurs op pad naar diverse situaties, de informele crèches, de basisschool, de kliniek en de seniorenclubs. Dit maakte voor ons de omstandigheden waaronder ze moeten werken heel duidelijk.

In het algemeen valt ons op dat de ambassadeurs een heel andere aanpak hebben dan je meestal ziet. Gewoon meedoen, meehelpen, klussen overnemen, dan pas gaan voor je eigen klus en je eigen boodschap. Dit lijkt vooralsnog de beste manier om in te voegen, vertrouwen te kweken, dichtbij de mensen te mogen komen. We voelen veel respect voor de toewijding van deze jonge mensen aan hun community, hun passie en geloof in een beter Masiphumelele. Des te meer als ze je laten zien hoe ze zelf wonen en vertellen over hun eigen moeilijke levensomstandigheden.

We hebben op diverse manieren met het team gewerkt: Uitleg en scholing over de samenwerking met ons en Wilde Ganzen, over hoe je rapporteert, evalueert en samen reflecteert. Over hoe je het beste foto's neemt en deze verstuurt naar Nederland. Steeds meer werden we in deze weken 1 team. Dat was goed te zien bij de laatste workshop. Zittend in een kring dit keer, samen nadenkend over de activiteiten die we bezochten, de uitdagingen erbij en welke verbeteringen misschien nog zijn toe te voegen. Samen trokken we de conclusie dat we dit jaar niet verder moeten uitbreiden. De focus ligt op een goede implementatie van het traject. Alles moet eerst stevig staan.

In de laatste maanden van 2023 zijn we volop bezig geweest met de coaching van het evaluatie- en rapportageproces. Wat is er veel gebeurd! Allereerst hebben de 6 ambassadeurs veel ingang en support in Masiphumelele gevonden. Het bewustzijn rondom gezonde voeding en leefstijl is gegroeid en in sommige gevallen ook al in praktijk gebracht. Zo zijn veel kinderen op informele crèches en van de jongste klassen van de basisschool veel gezondere lunchboxen mee gaan brengen. Ook is het voorbeeldgedrag van de leerkrachten m.b.t. gezonde voeding veranderd.

Er zijn op diverse plaatsen moestuinen aangelegd en ook al meer dan 100 tuintjes bij mensen thuis. Op de kliniek zien ze verbeteringen in leefstijl en voeding bij mensen met chronische ziekten zoals diabetes. En er is zelfs een borstvoedingssteungroep als extra activiteit ontstaan. We hebben video's

ontvangen van enthousiaste deelnemers aan het programma. We kunnen niet alles verstaan, (vaak wordt in Xhosa gesproken) maar de mimiek en de passie waarmee gesproken wordt zegt alles.

Natuurlijk komen we ook de nodige hobbels en vraagstukken tegen. Wat als de ouders betere voeding niet kunnen betalen? Hoe organiseren we een meer structureler voedingsprogramma op deze crèches? Pakken de leerkrachten de verantwoordelijkheid voor dit thema zelf op? Hoe regel je betrokkenheid en deelname als mensen al heel veel "ballen in de lucht moeten houden" om te overleven? Hoe krijgen we het beste invloed op wat in winkels of informele verkooppunten verkocht wordt?

Er gaat een vervolg komen van dit project volgend jaar waarbij we hopen dat ook de samenwerking met Wilde Ganzen wordt voortgezet. Daarvoor gaan we een nieuwe aanvraag doen. Wij zullen het team financieel en ook inhoudelijk ondersteunen bij dit vervolg.

Het bakfiets- project.

Binnen het Nourished Child project is een deelproject ontstaan. Op verzoek van het Nourished Child-team wordt een bakfiets gebouwd in Zuid-Afrika met hulp en coaching vanuit Nederland. Een bakfiets maakt het de ambassadeurs mogelijk om zich beter te verplaatsen met al hun materialen binnen het township. Het maakt de vrouwelijke ambassadeurs ook zelfstandiger omdat de angst om te fietsen daarmee overwonnen wordt.

Bestuurslid Janke van der Veen (daVietsie Fietsreparatiewinkel) heeft de bakfiets ontworpen en van het productieproces een handleiding in woord en beeld gemaakt. Deze handleiding is tijdens ons bezoek begin 2023 overgedragen aan Meshack, die een fietsreparatiebedrijf in Westlake heeft en de bakfiets zal bouwen. Hij kan met dit ontwerp ook zelf een verdienmodel opzetten. Hij heeft een vergoeding ontvangen voor benodigde materialen.

In Nederland is het door Janke gebouwde prototype van de bakfiets symbool geworden voor onze werkwijze: De mensen in Masiphumelele staan aan het roer (en fietsen dus) en wij geven hen iets mee om hen op hun eigen route te steunen. Met dit beeld hebben we een campagne uitgevoerd tijdens het Keistad Fietsfestival in Amersfoort op 20 augustus.

Voor dit campagne- idee had stichting Ibhongo eind december 2022 een prijs gewonnen bij Wilde Ganzen met de verplichting deze campagne ook echt uit te voeren.

De bakfiets zal ook vaker bij acties van stichting Ibhongo te zien zijn.

- *Overleg met Masicorp door voorzitter en secretaris. Doel van dit overleg is om samen verdere koers uit te zetten richting ondersteunende werkzaamheden van stichting Ibhongo. Dit overleg kan ook digitaal plaatsvinden.*

Tijdens ons bezoek in februari-maart 2023 heeft diverse keren overleg plaatsgevonden. Daarin werden de plannen van Masicorp voor 2023 met ons besproken.

We hebben afgesproken dat we de drie kinderdagverblijven en het Stay&Play programma met een vast bedrag per jaar zullen steunen.

We hebben de ontwikkeling van het speelterrein op Sunnydale Educare samen verkend en afgesproken dat stichting Ibhongo zich garant stelt voor de aanvullingen die nog gepland staan, zoals twee zandbakken, een geasfalteerd gedeelte en een gedeelte met kunstgras.

We hebben ook in een overleg met Masicorp een terugkoppeling gegeven over onze ervaringen in de workshops en onze aanbevelingen voor een vervolg.

Gedurende het jaar hebben we via mail, WhatsApp en Zoom contact gehouden over de ontwikkelingen en over de planning van de nieuwe activiteiten die we zullen uitvoeren tijdens ons werkbezoek van 2024.

- *Jaarlijks bezoek door voorzitter en secretaris, en eventueel andere bestuursleden, van de projecten die we doen in samenwerking met Masicorp en ook actief deelnemen aan activiteiten binnen deze projecten.*
Tijdens ons bezoek verzorgden we 4 workshops.

Workshop 1: creative-art

Met de hoofdleidsters is een vervolg gegeven aan de creative art-workshop van vorig jaar. Zij gaan dit zelf oppakken met hun teams. Tijdens deze workshop lag de focus op werken met tijdschriften en toiletrolletjes. De leidster van 6-jarige

kinderen is meteen aan de slag gegaan... met het knutselen van mensen en door het uitknippen van verschillende lichaamsdelen. Enthousiast stuurde ze een filmpje door. Wat fijn om te zien.

Workshop 2: rekenmateriaal

In het afgelopen jaar is gewerkt aan een nieuwe set rekenmateriaal, gehaakt door Monique Audenaerde (een kleuterleidster uit Goirle) met assistentie van Germa Zeijen. In 2020 brachten we de 1^e set mee en hielden we een workshop met de leidsters van de 6-jarigen. Nu werd het materiaal geïntroduceerd via een workshop voor de leerkrachten van de 5-jarigen en 3- en 4-jarigen van de 3 centra. Deze leidsters gaan deze werkwijze overdragen aan de rest van het team. De eerdere set werd er ook in meegenomen. Momenteel zijn 3 sets aanwezig, elk met hun eigen

lesmogelijkheden. De leerkrachten waren erg afwachtend tijdens de workshop. We kregen de indruk dat ze bang zijn iets fout te doen en dat sommigen zelf nog worstelen met een goed getalbegrip. In de traditionele opleidingen wordt dit nog weinig meegenomen, ontdekten we.

Workshop 3: communicatie

Met de hoofden en de "administrators" van de drie ECD's gaven we een workshop over communicatie. Na het inventariseren van de problemen hebben we alleen maar diep respect voor deze vrouwen. De situaties die ze tegenkomen in contact met ouders zijn groot en heftig.

We hebben eerst samen verkend hoe de relatie tussen school en ouders gezien wordt vanuit beider perspectief. En we bespraken wat belangrijk is in het bouwen van een vertrouwensrelatie. Ook het thema "wie is verantwoordelijk voor wat", en hoe zit Masicorp daarin, kwam ter sprake. Een zinvolle discussie en goede ideeën werden uitgewisseld. We beseffen dat we niet alles kunnen oplossen. Soms is de werkelijkheid niet anders. Belangrijk is dat je dan wel aandacht hebt voor wat het bij jezelf doet, om weer goed verder te kunnen.

In deze 2e bijeenkomst van de workshop communicatie hebben we m.b.v. de "Roos van Leary" nog wat verder naar interacties tussen administrators, hoofden en ouders gekeken. De problemen in de communicatie, als ook de behoefte van hoofden en administrators om hun werk goed te kunnen doen, werden duidelijk. De deelnemers voelen zich gesteund en gesterkt door het gesprek met elkaar en met ons.

Workshop 4: de leidsters centraal

Met de teams van de drie ECD's stond dit keer niet het onderwijs en de omgang met de kinderen centraal, maar de leidster zelf. Hoe kun je goed voor jezelf zorgen, hoe zorg je ervoor dat je je batterij voldoende kunt opladen en wat heb

je daarvoor nodig van je team, van je werkgever (Masicorp) en van anderen? Een spannende workshop om te geven, die in elk team anders uitpakte dan vooraf verwacht door ons en door hoofdleidster Doiline met wie we samen de workshops gaven. In de opzet hebben we gekozen voor opdrachten gericht op zelfonderzoek. De teamleden kunnen zo de regie houden over hun eigen proces en ook hun eigen cultuur en achtergrond inzetten.

In de voorbereiding vonden we dat we meer dan de vooraf afgesproken tijd nodig hadden om dit goed en veilig te doen. Dat kan alleen als de leidsters een uurtje vrij geroosterd worden. Het is hier gecompliceerd om tijd te vinden voor trainingen. De leidsters zitten overvol en studiedagen zoals wij kennen doen ze hier niet. Dit heeft ook te maken met allerlei financiële aspecten en met mogelijkheden en onmogelijkheden van ouders. Die realiteit bijt wel met kwaliteitsverbetering en professionalisering. Er wordt veel gevraagd van de leidsters. Gelukkig was iedereen het erover eens dat meer tijd echt nodig was om een goede start met dit onderwerp te kunnen maken in de teams.

Opnieuw raakt het ons hoe overbelast deze vrouwen zijn in al hun taken. Wat dat betreft is de druk op hen nog wel groter dan bij ons in onze prestatie maatschappij. Enorm je best moeten doen om kansen te kunnen grijpen. De hele dag met jonge kinderen werken zonder pauzes. Daarna vaak zelf nog naar school en ook de taken thuis en de verzorging en opvoeding van de eigen jonge kinderen veelal alleen moeten doen. Dat alles binnen een cultuur waar je je lot draagt, waar je blijft lachen en waar de boodschap is "leave your stress at home".

Daarnaast geeft de huidige realiteit van het leven in Zuid-Afrika de nodige problemen.

Zuid-Afrika heeft momenteel een groot energieprobleem. Slecht beleid, slecht onderhoud van de energiecentrales en corruptie zijn daar de oorzaak van. Om dit op te vangen wordt de elektriciteit tijdens bepaalde uren afgezet. Deze uren wisselen per moment, soms zelfs per dag. Ook het aantal keren per etmaal wisselt

De ervaring van leidster P. uit Masiphumelele laat zien hoe dit het Zuid-Afrikaanse leven bemoeilijkt:

“loadshedding zit constant in mijn hoofd” gaf ze in de workshop aan.

Leidster P. zorgt voor haar 2 jonge kleinkinderen. De ouders zijn van 's morgens vroeg tot 's avonds laat naar hun werk. Als de loadshedding om 6 uur 's morgaens begint moet P. al rond half 5 in de ochtend opstaan om ontbijt te koken voor haar kleinkinderen. De kinderen worden vroeg gewekt om ontbijt te eten. Tijdens haar werk op school moet ze ook nadenken hoe alles te doen als elektra er daarna niet is, omdat de stroom bijvoorbeeld af gaat van 10 -14 of van 15-18. Eenmaal thuis van werk is er ook regelmatig geen stroom om eten te koken. Of bijvoorbeeld pas na 20 uur 's avonds en dan moeten de kinderen eigenlijk al in bed liggen. Stress, vermoeidheid en lijfelijke klachten zijn het gevolg.

Ook een ander effect van loadshedding kwam naar voren, het effect van loadshedding in de nacht. Kinderen die bang zijn en niet meer kunnen slapen omdat het zo donker is. In een toch minder veilige gemeenschap verhoogt het wegvallen van licht het gevoel van onveiligheid. Iets waar wij zelf niet zo bij stil staan.

Hoe doe je binnen deze omstandigheden aan zelfzorg? Hoe laad je je energie een beetje op? Een moeilijk thema hier. De mogelijkheden daartoe in het leven zijn heel beperkt. Soms kan alleen op het werk wat ruimte worden gevonden mits de werkgever hier ook oog voor heeft. In de terugkoppeling is dit met Masicorp besproken. Het besef om mee te denken in mogelijkheden is er bij hen.

In een ander (pas samengesteld) team kwam een pittige discussie op gang. Daarmee werd het thema “hoe werkt je gedrag op een ander?” goed duidelijk, ook via voorbeelden uit ons eigen leven.

Wat het ons heel duidelijk heeft gemaakt is hoe de mensen nog heel erg in de overlevingsstand staan. Als je op de kinderdagverblijven rondloopt, realiseer je je dit niet zo.

Dit geldt ook voor deze leerkrachten, ook al hebben ze zichzelf al een stuk uit de armoede getrokken. In Zuid-Afrika worden leerkrachten slechter betaald dan de hulp in de huishouding. Masicorp heeft dat al gelijkgetrokken. Ondanks dat, kunnen ze zich niet veel permitteren en zijn de leefomstandigheden pittig.

We zijn blij dat er meer aandacht komt voor zelfzorg. Ook bij Masicorp. De batterij opladen zal toch voor een groot deel op het werk moeten gebeuren. Hoe verschillend de workshops ook liepen per team, iedereen bleek er achteraf heel blij mee. We hebben ideeën besproken hoe dit proces verder kan gaan in de teams.

Ontwikkelingen van april tot en met december 2023:

Dit jaar is vooral gewerkt aan de upgrade van Sunnydale Educare naar een volwaardig centrum met 6 klassen voor kinderen van 3 t/m 6 jaar. Op dit

moment zijn de renovaties klaar en kan de inrichting beginnen. De sollicitatieprocedure voor nieuwe leerkrachten staat open. In januari 2024 gaat de school volledig van start. Er zijn intussen voldoende aanmeldingen.

De ECD's hebben ook te maken gehad met wisselingen in het personeel. Drie leerkrachten besloten te stoppen en ook de hoofdleidster van Chasmay Educare heeft een andere baan. We zijn heel blij voor haar omdat haar nieuwe baan veel meer aansluit bij haar opleiding als sociaal werkster. Wij hebben met Doiline een persoonlijke band opgebouwd en heel fijn samengewerkt. We gaan haar missen. Ook voor Chasmay Educare zal het wennen zijn.

De workshops die we afgelopen jaar hebben verzorgd (creativiteit, communicatie, selfcare en werken met tel- en rekenmateriaal) hebben gedurende het jaar nog aandacht gehad, maar vragen ook nog om meer verdieping en herhaling. Met Masicorp en de hoofdleidsters zullen we tijdens ons werkbezoek van 2024 bespreken hoe we dit het beste aan kunnen pakken.

- *Overleg van onze voorzitter en secretaris, ev. andere bestuursleden met het bestuur van St. Francis Trust. Doel van dit overleg is om samen verdere koers uit te zetten richting ondersteunende werkzaamheden van stichting Ibhongo. Dit overleg kan ook digitaal plaatsvinden. Jaarlijks bezoek door voorzitter en secretaris, en eventuele andere bestuursleden, van het Home to Grow project en ook actief deelnemen aan activiteiten voor de geplaatste kinderen.*

Tijdens ons werkbezoek in febr/maart 2023 hadden we een aantal bijeenkomsten met bestuursleden van St. Francis Trust. We bespraken met hen de voornaamste ontwikkelingen. We hebben vooral met hen bekeken op welke wijze onze "skills enrichment bijdrage" kan worden ingezet. We hebben met het bestuur van St. Francis Trust (SFOT) afspraken gemaakt over de activiteiten die van dit budget betaald mogen worden. De nadruk ligt op uitbreiding van levensvaardigheden van de kinderen, zoals training van sociale vaardigheden en zelfverdediging, excursies, sport en vrijetijdsbesteding.

Voor een van de oudste meisjes is besloten de speciale horecacursus van een half jaar te betalen. Andere opleidingsmogelijkheden bleken voor haar niet haalbaar. Dit is nog haar enige kans op een goede start in die sector. Zorgen blijven er ook rondom de schoolontwikkeling van enkele kinderen. Voor hen is verder onderzoek ingezet, zodat duidelijker wordt welke steun, training of hulpmiddelen ze nodig hebben bij het leren op school.

Daarnaast is onze Skills Enrichment bijdrage ook gebruikt voor activiteiten die de leefwereld van de kinderen vergroten. We vonden het belangrijk dat de kinderen ook een relatie aangaan met het land waar ze wonen en de natuur daar. Zodat zij kunnen ervaren wat er nog meer mogelijk is in het leven dan wat ze kennen vanuit het township of uit studieboeken. Er is een excursie gemaakt naar de top van de Tafelberg, gehikt in het Silvermine natuurpark, walvissen bekeken in Kleinmond en er zijn enkele educatieve theatershows bezocht.

Alle kinderen, behalve de jongste van 4, volgden workshops rondom het thema sociale vaardigheden. Deze workshops waren zoveel mogelijk aangepast aan de behoeften van elk kind. Ook de moeders hebben meegedaan. Er zijn afspraken gemaakt hoe ze samen met de kinderen het geleerde ook zoveel mogelijk in de praktijk leren toepassen.

Voor 4 kinderen hebben we dit jaar de buitenschoolse activiteiten ondersteund, zoals sport (rugby en voetbal) en dans. De kinderen vinden dit heerlijk, hebben duidelijk aanleg hiervoor en kunnen zo ook eens lekker uitblinken. Bovendien biedt het ze een fijne vorm van ontspanning.

De relatie met St. Francis Trust gaat verder dan enkel die van financiële sponsor. De persoonlijke aandacht die de kinderen vanuit Stichting Ibhongo krijgen, blijft belangrijk, ook als we niet ter plaatse zijn. Ook in 2023 hebben ze allemaal een speciaal voor hen gemaakte kaart gehad met hun verjaardag.

Als we ter plaatse zijn proberen we aan te sluiten bij de activiteiten van de kinderen in hun dagelijks leven. Deze vullen we aan met enkele ontspanningsmomenten. Zo gingen we met de kinderen gezellig "Fish en chips" eten en bijpraten. We bezochten diverse buitenschoolse activiteiten als sporttraining en dansles en boden ook een keer hulp bij huiswerkondersteuning.

- *Netwerk vergroting heeft de speciale aandacht van het bestuur. We leggen de nadruk op netwerkverbreding, acties en persoonlijke informatievoorziening. Social media en nieuwsbrieven via email zijn daarbij belangrijke middelen. Voor onze social media (Facebook, Instagram en LinkedIn) zal een contentkalender worden gemaakt. We willen 4 nieuwsbrieven per jaar uitbrengen van maximaal 1 A4. We doen dit gekoppeld aan bepaalde momenten, zoals jaarverslag, bezoek Zuid-Afrika, activiteiten en eindejaarsactie met kerstwens.*

In 2023 hebben we drie nieuwsbrieven uitgebracht, gekoppeld aan de genoemde momenten. Gezien de positieve reacties worden deze door onze achterban gewaardeerd. Soms leverden deze nieuwsbrieven spontaan extra donaties op.

Op Facebook en Instagram hebben we wekelijks een bericht geplaatst en op LinkedIn minimaal maandelijks. Rondom evenementen werd de frequentie verhoogd. De contentkalender die we daarbij hebben gebruikt hebben we als handig ervaren. Daarmee wordt de communicatie via social media een structurele en professionele activiteit. In 2024 zullen we zelf onze contentkalender maken en krijgen we ondersteuning bij de planning van een vrijwilliger. Onze community op de social media is gegroeid: Facebook 417 volgers, Instagram 281 volgers en LinkedIn 175 volgers.

Daarnaast is gebruik gemaakt van persoonlijke gesprekken, lokale radio, en diverse artikelen in het lokale weekblad "Goirles Belang".

Onze campagne die we in Amersfoort hebben uitgevoerd tijdens het Keistad Fietsfestival was vooral gericht op het verbreden van onze achterban. Voor dit campagne-idee hadden we een prijs gewonnen bij Wilde Ganzen en zijn we benoemd tot Wereldambassadeur 2023.

Stichting Ibhongo heeft zich aangesloten bij de stichting Donateursbelangen. We laten daarmee zien zorgvuldig om te gaan met onze donateurs en hun wensen. Het is de missie van stichting Donateursbelangen om het vertrouwen tussen gevers en goede doelen te versterken. Eerlijk, open, transparant en respectvol geld inzamelen en doelmatig de geworven donatiegelden inzetten om impact te maken is de basis voor vertrouwen tussen gevers en goede doelen. Goede doelen die verklaren en beloven zich aan deze donateursbelofte te houden mogen de "donateursbelangen badge" voeren. U vindt deze badge op onze website of onze posts op social media.

II. Publiciteit

Het belangrijkste blijft "storytelling". We willen de betrokkenheid van vaste en incidentele donateurs vergroten door ons verhaal te vertellen, op elk moment dat zich daarvoor aandient.

- Onze website <https://stichtingibhongo.nl> is in 2021 helemaal vernieuwd en wordt steeds geactualiseerd. Voor 2024 zijn er plannen om de informatieve pagina's te verbeteren en qua lay-out meer aan te passen aan het totaal beeld van de website.
- Sinds oktober 2012 heeft de stichting een eigen facebookpagina en er zijn intussen 417 volgers. Ons account op Instagram (Ibhongo) wordt door 281 personen gevolgd. Op deze pagina wordt wekelijks een bericht geplaatst. We zijn in 2021 ook gestart met een account op LinkedIn. Daar hebben we nu 175 volgers. Hierop plaatsen we minimaal 1x per maand een bericht.
- In het Goirles Belang (lokale weekblad) publiceerden wij een vijftal artikelen, over het bezoek in Zuid-Afrika, over de actie samen met lunchroom Koffiebakkers tijdens de Goirlese kermis, over het resultaat van deze actie, over onze Benefietmiddag met zang en gedichten in de kapel van C.C. Jan van Besouw, over het breiproject "houd de kinderen warm" en een kerstwens met bedankje aan alle donateurs in december.
- Op de lokale radio waren we 2 keer in het programma Podium Breed. Een keer om over onze reiservaringen en de speeltuin, ons speciale deelproject in 2023, te vertellen. Een andere keer om aandacht te vragen voor de benefietmiddag.
- Waar mogelijk zijn folders en visitekaartjes uitgedeeld.
- Via email bereiken we onze (vaste) donateurs met onze nieuwsbrieven. In 2023 hebben we drie nieuwsbrieven uitgebracht. In de nieuwsbrief van april vertelden we over ons werkbezoek in 2023 en de plannen voor het lopende jaar. In november brachten we een nieuwsbrief met een jaaroverzicht en terugblik. In december werd een kerstwens gestuurd.
- We zijn sinds 2013 aangesloten bij stichting Geef en de gratis site die zij aanbieden om te kunnen voldoen aan de publicatieregels voor Anbi stichtingen. Sinds 2014 kunnen wij via onze eigen website voldoen aan deze eisen. Beleidsplan, jaarverslag en financieel jaarverslag worden gepubliceerd op onze eigen website en op de pagina van Geef. Ook maken wij gebruik van de doneermodule van stichting Geef.
- Sinds 2022 hebben we contact met Stichting Donateursbelangen. We hebben de donateursbelofte afgelegd en mogen de badge Donateursbelangen voeren.

III. Externe contacten

De meeste externe contacten hebben te maken gehad met fondswerving, acties en evenementen.

Acties: AH XL Tilburg, AH de Hovel Goirle, AH van Hogendorpplein Goirle, Boerenschuur Riel, AH Westermarkt, AH Dalempromenade en AH Buurmalsenplein i.v.m. de flessenacties.

Publiciteit: Goirles Belang, Theo Tak (LOG Podium Breed)

Evenementen: Koffiebakkers Goirle, diverse winkeliers en horecagelegenheden uit Goirle i.v.m. het beschikbaar stellen van prijzen voor de loterij, da Vietsie Amersfoort i.v.m. de hoofdprijs van de loterij, C.C. Jan van Besouw, vocaal ensemble "s'OTTOVoces, Marieke Oostenenk, organisatie Keistad Fietsfestival, organisatie van de Art Fair in Hoeven.

Fondsenwerving: Wilde Ganzen, Hofstee Stichting, Vincentiusvereniging Tilburg, Stichting Alle Beetjes, Stichting Geef, stichting donateursbelangen.

Breien van truien: Diverse vrijwilligers die zich opgegeven hebben n.a.v. onze oproep voor "Houd de kinderen warm"

Extra reken- en telset: Monique Audenaerde

De overige externe contacten betreffen vooral onze partnerorganisaties in Zuid-Afrika, St. Francis Outreach Trust, Masicorp en Masiphumelele Creative Hub en, ter verkenning, Impendulo Riebeek- Kasteel en lid van het Steering Committee Carol Hanks.

IV. Interne organisatie

Bestuur:

Con van Zundert voorzitter, Germa Zeijen secretaris / penningmeester, Ria de Jong lid, Janke van der Veen lid

De bestuursleden doen hun werkzaamheden op vrijwillige basis. Zij hebben daarmee recht op de wettelijke vrijwilligersvergoeding en onkostenvergoeding. Alle bestuursleden hebben aangegeven van betaling hiervan af te zien.

De reizen naar Zuid-Afrika, jaarlijks door twee of meer bestuursleden, om onze projecten te bezoeken en er ook actief in mee te werken, worden op eigen kosten gemaakt.

Het bestuur gaat actief op zoek naar nieuwe ambassadeurs, die het leuk vinden om bij acties te ondersteunen (bijv. mee uitdenken, aanwezig zijn, helpen bij de uitvoering).

Ambassadeurs voor onze stichting waren in 2022: Gerry Westerburchen (Tilburg), Doke Deiman (Breda) en Sjef Oerlemans (Goirle), Pien Oerlemans (Goirle) en Marieke Oostenenk (Goirle). Er hebben zich in 2023 geen nieuwe ambassadeurs gemeld. Op onze website hebben we een beknopte reader gemaakt wat ambassadeurschap inhoudt.

Nieuwe vrijwilligers bij PR: Jeske van Spall, Sietske Beurskens

Stichting Ibhongo is gehuisvest op Olmengaard 6 te Goirle en beschikt niet over een eigen kantoor.

De bestuursvergaderingen vinden roulerend bij een van de bestuursleden thuis plaats. Er worden geen bestuurskosten gedeclareerd.

V. Financieel jaarverslag.

Financieel heeft stichting Ibhongo een mooi jaar achter de rug, zeker gekeken naar de omstandigheden in 2023. Spannend, oorlog in Oekraïne, wel weer acties mogelijk maar toenemende financiële druk bij de mensen....

We kregen **donaties** van particulieren, incidenteel en structureel, instellingen en fondsen tot een totaalbedrag van €14.886,87 .

Met **evenementen (benefietmiddag en Keistad fietsfestival)** haalden we in totaal €1459,27 op.

Onze **acties (flessenacties, verjaardagsacties, Actie tijdens kermisweek)** leverden in totaal €1936,09 op.

Van de **verkoop van kunst**, gemaakt door de bestuurslid Germa Zeijen en ambassadeur Marieke Oostenenk, ontvingen we €1218,29

Ook verkochten we **sieraden, voorwerpen en linnen** meegebracht uit Zuid Afrika voor een bedrag van €458,21

Er heeft geen **markt** plaatsgevonden in 2023.

Van onze Duitse sponsors ontvingen we € 23.210. Dit bedrag is geormerkt voor de Homes to Grow en wordt begin 2024 overgemaakt aan St. Francis Trust.

In het **totaal** ontvingen we € 43.569,39 waarvan € 20.359,39 **inkomsten zijn uit Nederland.**

Onze uitgaven in 2023:

Donaties aan projecten:

We maakten €377 over aan **St. Francis Trust** als speciale bijdrage voor een van de kinderen.

Ook werd het bedrag van € 12.468 van de Duitse sponsoren aan hen overgemaakt.

We maakten aan **Masicorp** in 2023 een bedrag over van €10.577,38 voor de projecten MasiEducare, Chasmay Educare, Sunnydale Educare en Stay & Play.

Aan workshops voor Masiphumelele Creative Hub hebben we €75,34 besteed.

Aan **exploitatie, bank- en transferkosten** boekten we respectievelijk €285,33, €213,66 en €70 af.

Inkoop Zuid-Afrika: We kochten voor €260,26 in aan artikelen in Zuid-Afrika.

De **vrijwilligersbijdrage voor de bestuursleden** van €3800 is volledig ten goede gekomen aan de baten.

Reserveringen voor 2024:

We denken hierbij aan:

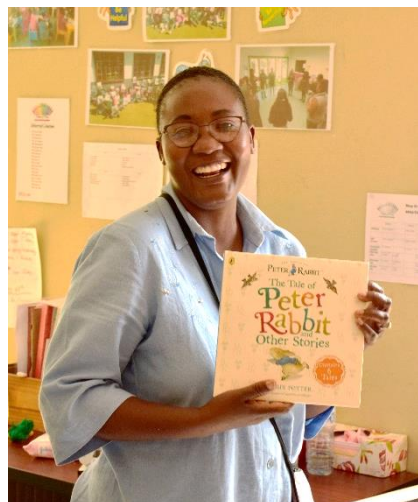
Het Skills Enrichment Fonds van de Homes to Grow.

De projectmaterialen voor de projecten MasiEducare, Chasmay Educare en Sunnydale Educare en Stay & Play.

De kosten van het Nourished Child project voor het 2^e jaar i.s.m. Wilde Ganzen.

In totaal willen we in 2024 voor €26.250 in de projecten investeren vanuit reserveringen van 2023.

Vanuit Duitsland is het te doneren bedrag van intussen bekend. Omdat dit geormerkt is voor de Homes to Grow zal dit aan St. Francis Trust worden overgemaakt.

VI. Verslag in cijfers

Bank 2023				
Inkomsten			Uitgaven	
Donatie vast	€ 3.980,00	€ 3.500,00	Inkoop ZA	€ 260,26
Donatie Incid.	€ 7.456,87	€ 6.300,00	Opname geld	€ 140,00
Verkoop Kunst	€ 1.218,29	€ 200,00	Exploitatiekosten	€ 285,33
Verkoop ZA	€ 458,21	€ 250,00	Bankkosten	€ 213,66
Markten	€ -	€ 250,00	Transfer Kosten	€ 70,00
Fondsen	€ 3.450,00	€ 1.000,00	Storting Trust	€ 377,00
Evenementen	€ 1.459,27	€ 500,00	Storting Masicorp	€ 10.577,38
Acties	€ 1.936,09	€ 2.000,00	Storting MCH	€ 75,34
St Francis OT, donatie Duitsland	€ 23.210,00	€ 25.000,00	St Francis OT, donatie Duitsland	€ 12.468,00
Diversen	€ 400,25		Storting Wilde Ganzen	€ -
			Nieuwe aanvragen	€ 2.500,00
Reservering 2022/Uit reserve	€ 6.238,99	€ 7.000,00	Diversen	€ 481,00
			Reservering 2024 (geoormerkt)	€ 26.250,00
Saldo Spaarrekening	€ 25.000,41		Saldo Lop. Rek	€ 12.997,41
			Naar spaarrekening	€ 25.000,00
Totaal	€ 49.807,97	€ 46.000,00		€ 51.057,97
				€ 46.000,00
inkomsten 2023		€ 20.359,39		

Begroting 2024		
Dekkingsplan		Uitgaven
Donateurs, vast	€ 3.500,00	Bestedingen aan:
Donateurs, incidenteel	€ 2.000,00	vaste bijdrage St Francis OT, 2024
<i>Reservering uit 2023:</i>		€ 1.500,00
St. Francis OT	€ 1.500,00	St Francis OT, Skills enrichment 2025
Masicorp ECD	€ 4.000,00	€ 1.500,00
Masicorp S&P	€ 1.500,00	St Francis OT, opleiding Molly
Masicorp nieuw project	€ 2.000,00	€ 300,00
NCP +bakfiets	€ 4.500,00	<i>reservering vaste bijdragen 2024 voor Masicorp:</i>
St Francis OT, donaties Duitsland 2023	€ 10.000,00	ECD, projectmateriaal
SFOT donaties Duitsland 2024	€ 10.000,00	€ 3.000,00
		ECD, Book Bags
<i>Activiteiten</i>		€ 1.000,00
Verkoop Kunst	€ 500,00	S&P, voeding+proj.mat.
Verkoop ZA	€ 250,00	€ 1.500,00
Markten	€ 250,00	nieuw project
Aanvragen vermogensfondsen	€ 3.000,00	€ 2.000,00
Aanvraag Vincentius	PM	vaste bijdrage Masicorp, MCH 2025
Impendulo Steelband	€ 1.750,00	€ 7.000,00
		reservering MCH-NCP
Evenementen	€ 500,00	€ 4.250,00
Acties	€ 2.000,00	reservering MCH bakfiets
Communicatie en organisatie	€ 1.000,00	€ 250,00
Diversen		MCH-NCP, uit fundraising
		€ 3.000,00
		reservering St Francis OT, donatie Duitsland
		€ 10.000,00
		reservering SFOT voor 2025
		€ 10.000,00
		Impendulo Steelband
		€ 1.750,00
		Inkoop ZA
		€ 200,00
		Communicatieplan WG
		€ 1.000,00
		Organisatiekosten
	€ 48.250,00	€ 48.250,00

Reserve voor 2024	€ 5.508,82
-------------------	------------

VII. Samenvatting en aanbevelingen voor 2024

Het beleidsplan 2022-2023 hebben we volledig kunnen realiseren. We hebben acties gehouden en een benefietconcert georganiseerd. Ook namen we deel aan Keistad-Fietsfestival in Amersfoort. Op deze gelegenheden werden ook Afrikaanse producten verkocht. We hebben aanvragen bij fondsen gedaan voor ons nieuwe ECD -deelproject bij Stichting Alle Beetjes en bij de Vincentius-winkel voor aanvulling van ons boekbagn-project. Deze aanvragen zijn positief gehonoreerd. Ook dit jaar werden er in Goirle geen markten georganiseerd. Voor het derde jaar namen we met succes deel aan de Art Fair in Hoeven. Germa Zeijen stelde haar schilderijen en beelden beschikbaar waarbij 75% van de verkoop voor onze stichting is.

Het eindresultaat van onze fondsenwerving is heel positief te noemen. Hulde aan onze achterban die ons, en vooral de kinderen in Masiphumelele, ook in 2023 niet in de steek heeft gelaten.

In de elf jaar, die we bestaan, hebben we zeer goede relaties met onze partners in Zuid-Afrika opgebouwd en hebben we ook al veel zaken tot stand gebracht of er een bijdrage aan geleverd. Naast dat we voor onze partners betrouwbare sponsors zijn gebleken, laten ze steeds horen dat wij een bijzondere plaats innemen. Dat bestuursleden jaarlijks op bezoek komen en ook inhoudelijk betrokken en werkzaam zijn, maakt ons voor hen bijzonder. Belangrijk is dat we deze relatie goed voortzetten. Een jaarlijks bezoek is daarbij essentieel. We zijn goed bekend met de situatie en we hebben een goed zicht op de uitdagingen waarvoor onze partners gesteld worden. Aanbeveling is door te gaan met deze jaarlijkse werkbezoeken, het geven van workshops bij de projecten en het continueren van de samenwerking met Wilde Ganzen.

Voor 2023 was, net als in 2022, een activiteitenplan gemaakt. Het verdient aanbeveling om hiermee door te gaan. Het geeft een duidelijk zicht op de stand van zaken lopende het jaar. Voor 2024 zullen we opnieuw een activiteitenplan maken.

Het realiseren van goede publiciteit blijft onze aandacht vragen. We hebben in 2022 onze website volledig vernieuwd. De projecten, en hoe stichting Ibhongo deze steunt, komen veel duidelijker in beeld. De teksten en de opmaak is wel weer aan een update toe. We vernieuwden in 2023 onze flyer in samenwerking met Sietske Beurskens (communicatie deskundige). Deze flyer vormt de basis van de nieuwe huisstijl van stichting Ibhongo. Aanbeveling is om nu ook de deelpagina's van de projecten aan te passen aan deze huisstijl.

We publiceren wekelijks nieuws via onze Facebookpagina en Instagram en minder frequent op onze LinkedIn pagina. In 2023 is ook weer gebruik gemaakt van publicaties in het lokale weekblad Goirles Belang. De publiciteit via de lokale omroep heeft in 2023 een meer structurele vorm gekregen. Aanbeveling is om met deze vorm van publiciteit door te gaan. Daarnaast bevelen we aan om onze achterban te vergroten en onze publiciteit te versterken o.a. door onze activiteiten ook bekend te maken in de regio via de daar verstrekte lokale weekbladen.

Het behoud van bestaande donateurs is een blijvend aandachtspunt. We gaan geen gerichte actie houden op vergroting van de groep vaste donateurs. Wel zullen we moeten nadenken hoe we het aantal incidentele donateurs kunnen uitbreiden. Daarvoor is het belangrijk dat we andere doelgroepen kunnen bereiken. Versterking en vergroting van de achterban is een belangrijk aandachtspunt. De campagne waarmee we een prijs hebben gewonnen bij Wilde Ganzen heeft via het Keistad Fietsfestival ten dele effect gehad. We bevelen aan om in 2024 onze activiteiten bij het Keistad Fietsfestival te continueren om de bekendheid van onze stichting in de regio Amersfoort te vergroten.

Speciale aandacht zal blijven uitgaan naar een goede relatie met onze donateurs. Velen van hen volgen ons op Facebook, Instagram en LinkedIn. Sinds 2022 geven we onze nieuwsbrief vier keer per jaar uit met actuele informatie. De nieuwsbrief is kort en heel concreet waardoor de informatie toegankelijker is voor de donateurs. De reacties hierop zijn heel positief. Een aanbeveling is om dit beleid in 2024 voort te zetten.

De communicatiedeskundige die ons in 2023 heeft geholpen heeft aangegeven haar werkzaamheden vanwege privé-redenen in de loop van 2024 te willen stoppen. We bevelen aan om op zoek te gaan naar iemand die haar activiteiten wil overnemen.

Gekeken naar de wijze van verkrijgen van financiële middelen, zien we dat het insteken op projectaanvragen en fondsenwerving tot resultaat leidt. In 2022 zijn we een nieuw project gestart in samenwerking met Wilde Ganzen. De projectaanvragen voor dit nieuwe project zijn succesvol verlopen. In 2023 hebben aanvragen gedaan voor deelprojecten. Ook die zijn positief verlopen. We doen de aanbeveling om voor nieuwe projecten dan wel nieuwe deelprojecten hiermee door te gaan.

Stichting Ibhongo heeft 5 ambassadeurs. Op de website is een tekst geplaatst over hoe wij de rol en taken van een ambassadeur zien. We blijven alert bij het vinden van nieuwe ambassadeurs en op het inschakelen van onze ambassadeurs bij evenementen. Het

vinden van vrijwilligers bij het organiseren van evenementen of voor andere taken van de stichting verdient onze aandacht.

Het aankopen van kunst is ook in 2023 een goede insteek gebleken. Het idee, iets moois/uniëks te laten maken voor jezelf en tegelijkertijd een goed doel te dienen, slaat aan bij mensen en wordt als sympathiek ervaren. Aanbeveling is om in 2024 hiermee door te gaan.

Stichting Ibhongo vindt vooral de duurzaamheid van de projecten die ze ondersteunt belangrijk. Daarom willen we niet alleen inzetten op materiele behoeften (zoals het bouwen en aanleggen van faciliteiten). We willen zodanig ondersteunen dat bereikte resultaten behouden blijven en ook in principe toegankelijk zijn voor alle inwoners van Masiphumelele, ook voor de allerarmsten. Onze aanbeveling is om elke nieuwe aanvraag daarop te toetsen.

Werving van financiële middelen verdient de voorkeur boven werving van materiële middelen. Materiële middelen leiden tot hoge vervoerskosten. Bovendien is inkoop in Zuid-Afrika beter voor de eigen plaatselijke middenstand.

Onze bestuursleden zullen in 2024 op eigen kosten maar wel in opdracht van het bestuur de projecten in Zuid-Afrika bezoeken.

Namens de kinderen van Masiphumelele en het bestuur van stichting Ibhongo:

Enkosi Kakhulu (heel hartelijk bedankt).

stichtingibhongo.nl

